

Ústav germánských studií FF UK

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Vandy Melicharové

s názvem

Beitrag der Dramapädagogik zum DaF-Unterricht bei lernschwachen Schülern

Ein Aktionsforschungsprojekt

ÚGS FF UK, Praha 2017, 88 stran

Tématem diplomové práce je problematika výuky cizího jazyka, konkrétně němčiny (dále jen DaF), u žáků se specifickými poruchami učení (SPU) a možnosti jejího zefektivnění u těchto žáků s využitím přístupů dramapedagogiky. Téma je zpracováno ve formě akčního výzkumu, který je v práci popsán a dokumentován.

Posouzení této práce se jeví jako značně problematické. Autorka totiž odevzdala do Informačního systému (SIS) jinou verzi práci než následně předložila v tištěné podobě. Tím porušila ustanovení Opatření děkana 10/2014 ve znění Opatření děkana 18/2016, které se týká pravidel pro evidenci, odevzdávání, obhajování a zveřejňování závěrečných prací, konkrétně čl. 3, odst. 6, v němž stojí, že „Student odpovídá za úplnost odevzdané elektronické podoby práce i s povinnými přílohami a za soulad elektronické a listinné podoby práce. Závažný obsahový nesoulad elektronické a listinné podoby práce může být důvodem pro zahájení disciplinárního řízení.“

Z uvedené diskrepance obou odevzdaných verzí vyplývá ještě ta obtíž, že není jasné, která z odevzdaných verzí práce má být předmětem posudků. Z textu čl. 4 odst. 4 téhož opatření („Vedoucí příslušné základní součásti fakulty zajistí, že vedoucímu práce a oponentovi bude k dispozici elektronická podoba práce, a pokud o to požádají, i listinná podoba práce, a že listinná podoba práce bude k dispozici při obhajobě práce.“) lze dovodit, že závaznější pro posuzování se jeví elektronická verze práce. V zájmu co nejobektivnějšího přístupu si ovšem dovolím hodnotit verze obě.

Diskrepance v obou verzích jsou patrné především 1) v obsahu a formátování úvodní stránky; 2) v absenci stránky obsahující poděkování; 3) v odlišných údajích na stránce Prohlášení (elektronická verze uvádí datum odevzdání 4. 8. 2017 (fakultou stanovený nejzazší termín pro odevzdání závěrečných prací), tištěná verze 7. 8. 2017 + v tištěné verzi chybí vlastnoruční podpis); 4) v seznamu zkratk je odlišně vysvětlena zkratka SCHW. – v elektronické verzi jako „Schwäche“, v tištěné verzi jako „Schwierigkeit“; naopak zkratka LS! užívaná v empirické části práce zde chybí; 5) v odlišném Obsahu práce, který v elektronické verzi obsahuje tři teoretické kapitoly ke specifikům učení se cizím jazykům, k SPU a k dramapedagogice. Je paradoxem, že tyto kapitoly byly původně zamýšleny ke

Ústav germánských studií FF UK

zpracování (jak patrně z elektronické verze) a jejich absence (v obou verzích práce) je zcela zásadním nedostatkem teoretické části práce, která po jejich vynechání sestává jen z cca sedmistránkového pojetí akčního výzkumu. Kromě již uvedených rozdílů lze také nalézt různé druhy formátování, číslování a chybějící kapitolu 6.8 (*Das zu Hause bearbeitete Szenario (Petr)*), která je jen součástí tištěné verze práce. Nutno dodat, že formátování obsahu v tištěné verzi je naprosto nepřehledné (na rozdíl od verze elektronické).

Práce však vykazuje i mnoho nedostatků po formální i obsahové stránce. Klíčová slova obsahují některé pojmy, jimž se práce nevěnuje nebo věnuje jen okrajově (např. celostní pedagogika), naopak postrádá klíčové pojmy jako výuka němčiny jako cizího jazyka apod. Abstrakt zmiňuje v podstatě jen stanovený cíl práce, ostatní důležité aspekty vč. výsledků pomíjí. V teoretické části práce chybí opora pro východiska práce, tedy pro dramapedagogiku a výuku žáků s SPU, a také specifika DaF. Blíže k dramapedagogice se autorka vyjadřuje až v kapitole 3.5.2.5, která je součástí kapitoly o sběru dat pro zvolenou případovou studii. Tato kapitola však svou povahou nepatří do části empirické, nýbrž teoretické. Akční výzkum jako metoda, která byla využita, je zde popisován až nadměru zevrubně a mnohdy bez většího vztahu k tématu práce a zůstává otázkou, zda specifika akčního výzkumu vůbec spadají do teoretické části práce. Teoretická část práce čítá pouhých necelých osm (sic!) stran, z čehož 1,5 stránky zabírají schémata převzatá ze sekundární literatury.

V metodologické části, která je součástí části empirické, se pak autorka znovu vrací především k akčnímu výzkumu. Velkou část empirického oddílu práce zabírá popis širšího kontextu výzkumu, tj. školy, na niž výzkum probíhal, jejích specifik, specifik tříd i zkoumaných jednotlivců, specifik výuky němčiny na této škole apod. Také tato část by se dala zestručnit.

Popis samotné případové studie probíhá v obdobném formátu. Autorka velmi podrobně vysvětluje přípravy na provedení akce, způsob provedení i její vyhodnocení. Místo se jedná až o vyprávěcí styl. O využitelnosti a reálném přínosu navržených aktivit by se dala vést hlubší diskuse, a to především kvůli nízké míře validity (vyvozovat závěry na základě vyzkoušení některé ze strategií ve třech třídách v rámci jednoho týdne výuky přináší sice hodnotný, nicméně jen těžko zobecnitelný vzorek). Autorka celý svůj projekt ještě doplňuje dotazníky, v nichž se žáci vyjadřují k vybraným aktivitám, a také o průzkum mezi kolegy učiteli z téže školy na téma využití dramapedagogiky ve výuce, nicméně především druhý jmenovaný příspěvek souvisí s tématem práce jen okrajově a nemá na vlastní akční výzkum zásadní vliv. Při snaze o souhrn výsledků (v kapitole 4.6 *Ergebnisse der Triangulation*) autorka sice sumarizuje některé výsledky výzkumu (motivace žáků v komunikativních situacích, pochopení probírané látky, podpora sociálních vztahů ve třídě, podpora afektivních strategií) – propojení těchto závěrů s původním zaměřením práce na ovlivnění přístupu

Ústav germánských studií FF UK

k mluveného projevu nicméně zůstává sporné. Tyto kapitoly lze nejspíš považovat za závěr, protože jakákoli jiná kapitola tohoto druhu zde chybí.

Práce je opatřena ještě seznamem literatury (v tištěné verzi chybí položka M. Valenty: Dramaterapie) a přílohami. Shrnutí práce v českém i cizím jazyce taktéž chybí.

Po formální stránce vykazuje práce též mnoho nedostatků, mezi něž patří např. ukončování výčtů čárkami a tečkami (např. str. 11), špatně odražené řádky (str. 3), nepřehledně zpracovaný obsah tištěné verze, nekoherentní uvádění krátkých bibliografických údajů v textu a dlouhých v poznámce pod čarou (např. str. 16). Výjimkou nejsou ani překlepy či prohřešky proti pravopisu (např. str. 20 Schlußbericht; str. 16 z. b.; str. 13 Forschungsverfahrens), gramatické (např. str. 19 Kontext der erforschten Phänomenen; str. 14 Die erworbenen Daten [...] wurden qualitativ analysiert und bewertet im Rahmen einer Reflexion) či stylistické němčiny (str. 13 Sondiert wurde es auch, ob, bzw. inwieweit [...] ad.).

Z pozice vedoucí práce bych zde ráda zmínila i autorčin přístup k psaní práce. Téma práce bylo zadáno v lednu 2015. Na vypracování práce tak měla autorka 2,5 roku. Návrhy prvních kapitol zaslala autorka ke komentáři až v polovině března 2017. Je tedy nasnadě, že autorka velmi podcenila časový harmonogram prací a i přes veškeré mé urgency požadující pravidelné zaslání dalšího zpracovaného textu tyto nereflektovala. Výsledkem je tedy práce ve stavu nedokončeném, což lze vyhodnotit již při pouhém prolistování práce.

Závěr:

Zvolené téma práce v sobě skrývá velký potenciál. V době zavádění inkluze do českých škol je monitoring současného stavu i obohacení našich znalostí o možné přístupy k žákům s SPU nanejvýš důležitý. O to spíše, že se jedná o využití různých metod se zřetelem ke specifickým výuky cizích jazyků.

Je mi tedy velmi líto, že odevzdaná diplomová práce nespĺňuje podmínky (obsahové, formální ani administrativní) stanovené pro závěrečné práce v magisterském studiu a **nemohu tedy tuto práci doporučit k obhajobě**. Navrhuji klasifikaci „**neprospěla**“ (4).

Mgr. Věra Hejhalová, Ph.D.
vedoucí práce